

การพัฒนาทักษะการฟังและการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยหลักการสอน อ่านแบบโฟนิกส์สังเคราะห์ โดยใช้วิธีการสอน Jolly Phonics

DEVELOPING ENGLISH LISTENING AND PRONUNCIATION SKILLS THROUGH SYNTHETIC PHONICS TEACHING PRINCIPLES USING JOLLY PHONICS TEACHING APPROACH

กัญญาเลข ฟุตระกุล^{1*}
Kanyalek Futrakul^{1*}

Received : 2 June 2022

Revised : 16 August 2022

Accepted : 2 September 2022

บทคัดย่อ

ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญต่อยุคที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้าสมัยและการเดินทางเป็นไปอย่างไร้พรมแดน ทุกคนล้วนจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการฟังและพูดสื่อสาร โดยทักษะการฟังและการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ถูกต้องสามารถเพิ่มความชัดเจนให้ผู้ฟังสามารถฟังได้เข้าใจยิ่งขึ้น และผู้พูดสามารถพูดให้เข้าใจยิ่งขึ้น มั่นใจมากขึ้น และทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษที่ประสบความสำเร็จจะช่วยเพิ่มโอกาสและความร่วมมือในระดับนานาชาติได้ หากแต่คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาการฟังและการออกเสียงภาษาอังกฤษ เนื่องจากการออกเสียงในภาษาไทยและภาษาอังกฤษแตกต่างกันส่งผลให้ การออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยมีความคลาดเคลื่อนและเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร โดยเสียงในภาษาอังกฤษที่คนไทยมีปัญหา คือเสียงที่ไม่มีในภาษาไทย เช่น การออกเสียงตำแหน่งท้ายคำในภาษาอังกฤษ เนื่องจากภาษาไทยส่วนใหญ่ไม่ออกเสียงท้ายคำ ดังนั้นการจะพัฒนาทักษะการฟังและการออกเสียงภาษาอังกฤษจึงจำเป็นต้องอาศัยการสอนที่มีความแตกต่างไปจากการเรียนภาษาอังกฤษแบบท่องจำและพูดตามเพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นการสอนด้วยการเริ่มจากการเข้าใจการออกเสียงตั้งแต่หน่วยเสียงและวิธีการออกเสียงที่ถูกต้อง ฝึกทักษะการฟังในระดับหน่วยเสียงและแยกแยะเสียง ประสมเสียง และอ่านคำศัพท์ใหม่ได้โดยไม่ต้องท่องจำด้วยหลักการเรียนออกเสียงแบบโฟนิกส์สังเคราะห์ (Synthetic Phonics) ควบคู่กับวิธีการสอนการอ่านออกเสียง การเขียนตัวอักษร และวิธีการอ่านออกเสียงที่สนุกสนาน น่าสนใจอย่าง Jolly Phonics ที่ถูกบรรจุในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา เนื่องจากการเรียนลักษณะห้องเรียนภาษาที่ไม่กดดันและเป็น

¹ภาควิชามนุษยศาสตร์ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช

¹Humanities Department Academic Faculty Navaminda Kasatriyadhiraj Royal Air Force Academy

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: kan.kanyalekfu@gmail.com

พื้นที่ปลอดภัย ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนดำเนินไปโดยปราศจากความกลัวในการออกเสียงผิด ผู้เรียนเกิดความกล้าและมั่นใจในการเรียนออกเสียงภาษาอังกฤษ

คำสำคัญ: ทักษะการฟังภาษาอังกฤษ การออกเสียงภาษาอังกฤษ การสอนแบบโฟนิกส์สังเคราะห์ การสอนแบบ Jolly Phonics

ABSTRACT

English is an essential tool in an age of cutting-edge technology and borderless traveling communities. Everyone needs English to listen and speak. By using listening skills and correct English pronunciation can increase clarity for listeners to understand better. Speakers can speak more clearly, confidently and communicate successfully. Successful English communication will increase international opportunities and cooperation. Nevertheless, most Thai people have problems using English for communication. For the reason that the pronunciation in Thai and English is different, therefore causing Thai people's English pronunciation inconsistent and impedes communication. It can be said that the sounds in English that Thai people have problems are sounds that do not exist in Thai language. For example, the pronunciation of the position at the end of a word in English causing Thai to pronounce it incorrectly because Thai language does not pronounce the ending sounds. Therefore, to develop English listening and pronunciation skills require teaching that is different from rote-learning and repeat-after-me method. However, teaching by starting with phonemes and pronunciation methods could help enhance listening skills at the phoneme level and distinguish sounds, mix sounds, and read new words without having to memorize them. Using a synthetic phonics teaching principles together with a fun and interesting teaching method like Jolly Phonics. In which, it is included in the core curriculum of basic education in England and the United States. With the language environment that is not pressured learners and provide safe environment. This allows the learner's learning to proceed without fear of making mistake. Therefore, learners have the courage and confidence to learn English pronunciation.

Keywords: English Listening Skills, English Pronunciation, Synthetic Phonics Teaching, Jolly Phonics

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่วิวัฒนาการด้านการติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วพร้อมกัน การพัฒนาเทคโนโลยีมีนัยสำคัญต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หรือ Disruptive Technology ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำรงชีวิต อันนำไปสู่ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น ภัยคุกคามทางไซเบอร์ ภัยคุกคามจากการแพร่กระจายของข่าวที่เป็นเท็จ และการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ (กานต์ธีรา ภูริวิกรัย, 2564) เพื่อป้องกัน แก้ไข ปัญหาดังกล่าวได้อย่างรวดเร็ว และสื่อสารกับนานาชาติได้นั้นล้วนต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางทั้งสิ้น (อรรชนิดา หวานคง, 2559: 309) สอดคล้องกับ ASEAN Secretariat (2021) ที่เสนอนโยบายพัฒนาการศึกษาของประเทศสมาชิกในอาเซียน โดยมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ที่เป็นสากล ก้าวทันโลก สามารถรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รับมือกับภัยคุกคามและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศในอาเซียนโดยเฉพาะในเรื่องของการเปิดตลาดการค้าเสรีในอาเซียนผ่านระบบดิจิทัล หรือที่เรียกว่า E-commerce การเปิดตลาดแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยขับเคลื่อนให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการทำงาน (English as the working language of ASEAN) (Pinyonattthagarn, 2016) ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจึงถูกคาดหวังในบริบทของห้องเรียนภาษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวัน และสังคมการทำงานได้จริง

กล่าวคือความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเพื่อการสื่อสารในสถานประกอบการ และตลาดการค้าเศรษฐกิจอาเซียนนั้นประกอบด้วยทักษะที่สำคัญคือทักษะการฟังและการพูด เพื่อรับข้อมูลป้อนเข้าซึ่งสามารถทำได้โดยการฟังและส่งข้อมูลนำออกสามารถทำได้โดยการพูด หากทักษะใดทักษะหนึ่งบกพร่องไปจะส่งผลให้การสื่อสารนั้นเป็นไปอย่างยากลำบาก และอาจจะนำไปสู่ความไม่เข้าใจระหว่างกัน ทำให้การสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จ

ดังนั้นผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยเฉพาะช่วงวัยผู้ใหญ่ ที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการทำงานนั้น ควรให้ความสำคัญในสองลักษณะคือ เมื่อเป็นผู้พูด (ภาษาอังกฤษ) จะต้องมีการออกเสียงภาษาอังกฤษให้ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ คือสามารถออกเสียงในระดับคำ วลี และประโยคที่มีการเน้นเสียงหนักเบาได้ถูกต้อง ทำให้ผู้รับสารหรือผู้ฟังเกิดความเข้าใจ เมื่อผู้พูดรู้ว่าต้องออกเสียงโดยใช้อวัยวะในปากส่วนใดเพื่อให้เกิดเสียงที่ใกล้เคียงกับการออกเสียงของเจ้าของภาษา จะส่งผลให้ผู้ฟังภาษาอังกฤษสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสารออกไป

ในขณะเดียวกันเมื่อผู้ฟังสามารถฟังเสียงและแยกแยะเสียงในภาษาอังกฤษได้ในระดับหน่วยคำ วลี และประโยค เข้าใจว่าเสียงหนักเบาต่าง ๆ ที่เปล่งออกมาสื่อความหมายอย่างไร เช่น ใช้เสียงสูงท้ายประโยคภาษาอังกฤษอาจจะหมายถึงผู้พูดกำลังตั้งคำถาม หรือเมื่อใช้เสียงต่ำท้ายประโยคเป็นการพูดลักษณะบอกเล่า ซึ่งจะส่งเสริมให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ

โดยทั้งสองทักษะข้างต้นนั้นมีความสัมพันธ์กับเสียงในภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับหน่วยเสียงขึ้นไป และมีความสำคัญต่อการสื่อสาร อย่างไรก็ตามในงานวิจัยของ ธีรวัฒน์ ตันพนิส (2555) กล่าวว่า ปัญหาสำคัญในการพูดภาษาอังกฤษสืบเนื่องมาจากการออกเสียง (pronunciation) ถือเป็นสาเหตุที่สำคัญของปัญหาในการสื่อสาร การออกเสียงที่ถูกต้องจะทำให้มั่นใจได้ว่าสารที่ส่งออกไปมี

ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาการฟังภาษาอังกฤษ ที่ผู้รับสารไม่สามารถเข้าใจผู้พูดเมื่อผู้พูดพูดด้วยการออกเสียงที่เกิดจากอิทธิพลการแทรกแซงของภาษาแม่

ดังนั้นการสอนการฟังและการออกเสียงในภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับหน่วยเสียงเป็นต้นไปมีความจำเป็นอย่างยิ่งในห้องเรียนภาษา หากแต่การเรียนการสอนเรื่องการออกเสียงไม่ได้ถูกให้ความสำคัญเท่าที่ควร เนื่องจากตัวของผู้สอนภาษาอังกฤษเองยังมีปัญหาการออกเสียง เช่นเดียวกับผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนในระดับนี้ จำเป็นต้องมีความสามารถในการฟังและออกเสียงภาษาอังกฤษอย่างถูกวิธีก่อนเป็นอันดับแรก เพื่อเป็นต้นแบบที่ถูกต้องให้กับผู้เรียน (รักษมน ยอดมิ่ง, 2560)

นอกจากนี้ Bigelow and Schwarz (2010) ยังเสนอให้มีการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลายโดยเน้นที่การสร้างบรรยากาศการเรียนที่ผ่อนคลาย ทำให้ผู้เรียนระดับวัยผู้ใหญ่มีความกล้าที่จะฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษอย่างมั่นใจและมีความสุขสนุกสนานในขณะที่เรียนการออกเสียงภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับหน่วยเสียงใหม่อีกครั้ง เนื่องจากผู้เรียนวัยผู้ใหญ่เรียนและจดจำการออกเสียงภาษาอังกฤษมาในลักษณะ จับคู่ตัวอักษรกับเสียง และแทนเสียงที่ออกใกล้เคียงกับภาษาไทย เมื่อเรียนรู้การออกเสียงในระดับหน่วยเสียงใหม่ทั้งหมด จำเป็นต้องใช้ความพยายาม และอาจจะไม่ได้ออกเสียงถูกต้องในช่วงแรก ผู้สอนจำเป็นต้องนำวิธีการสอนที่ไม่สร้างภาวะเครียด หรือทำให้ผู้เรียนในระดับนี้รู้สึกอายหรือกังวลที่จะออกเสียงภาษาอังกฤษ

ลักษณะของผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง

Gilakjani & Ahmadi (2011) อธิบายลักษณะผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ว่า เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่หลากหลาย เช่น เพื่อการทำงาน เพื่อการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อท่องเที่ยว เพื่อสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลภาษาอังกฤษได้ เป็นต้น เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษวัยผู้ใหญ่มีเป้าหมายในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเองที่ค่อนข้างชัดเจน อย่างไรก็ตาม Eyring (2014) พบว่า ผู้เรียนวัยผู้ใหญ่มีปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการออกเสียง สืบเนื่องมาจากในวัยนี้ เป็นช่วงที่มีประสบการณ์และการเรียนภาษาอังกฤษมาก่อน ทำให้ยึดติดกับสิ่งเดิมที่ตนเองเคยเรียนมา เช่น เรียนการออกเสียงโดยเชื่อว่าตัวอักษรหนึ่งตัว สามารถออกเสียงได้เพียงหนึ่งเสียงเท่านั้น และมักจะแทนเสียงตัวอักษรด้วยเสียงที่มีในภาษาแม่ ทำให้การออกเสียงเป็นอุปสรรคต่อการพูดภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ความหมายเปลี่ยน เมื่อตนเองออกเสียงผิด จึงเกิดความกลัวและไม่กล้าออกเสียงภาษาอังกฤษในห้องเรียนภาษา การกลัวการออกเสียงผิด ถือเป็นปัญหาหลักของผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ และการสอนการออกเสียงที่เน้นหลักการมากเกินไป เช่น ทฤษฎีทางสัทศาสตร์ ทำให้ผู้เรียนในวัยนี้ขาดความสนใจ เนื่องจากมีเป้าหมายที่ชัดเจน ผู้เรียนวัยนี้ต้องการเรียนรู้โดยการเน้นการฝึกปฏิบัติและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที เช่นเมื่อสอนว่า เสียงแต่ละเสียงออกอย่างไร ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนได้ฝึกออกเสียงนั้น ๆ ในทันที และฝึกซ้ำ ๆ เพื่อให้เกิดความคุ้นชิน ข้อดีของผู้เรียนวัยนี้คือ สามารถฝึกฝนได้อย่างอดทน เนื่องจากสามารถวิเคราะห์ถึงผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์เมื่อตนเองฝึกฝนและสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง

ความสำคัญของการฟังภาษาอังกฤษ

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับคนไทยทุกคน โดยเฉพาะในผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ ที่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงาน ดังนั้น Vandergrift (2016) เสนอว่าการฟังเป็นทักษะขั้นพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษ จึงควรเริ่มต้นจากการฟังภาษาอังกฤษเป็นอันดับแรก ต่อมาจึงเป็นทักษะการพูด การอ่านและการเขียน หากผู้ใช้ภาษาไม่เข้าใจข้อมูล ป้อนเข้า การสื่อสารก็ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ โดย Hinkel (2011) กล่าวในงานวิจัยว่า ตลอดเวลาในการทำงานต้องใช้การติดต่อสื่อสารร้อยละ 70-80 ซึ่งตลอดระยะเวลานั้น ใช้ทักษะการเขียนเพียงร้อยละ 9 ทักษะการอ่านร้อยละ 16 ทักษะการพูดร้อยละ 30 และทักษะการฟังมากที่สุด คือร้อยละ 45 กล่าวได้ว่า ทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสาร ยิ่งไปกว่านั้น Ziane (2011) ชี้ว่าผู้ที่มีทักษะการฟังที่ดีย่อมส่งเสริมให้ทักษะการพูดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หากได้รับการฝึกทักษะการฟังไม่เพียงพอจะมีผลทำให้ไม่สามารถใช้ภาษาในการสนทนาได้ อย่างไรก็ตาม ชายุดา จันทะปิตตา (2556) กล่าวว่า การเรียนการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษนั้น ไม่ได้รับการเน้นในชั้นเรียนมากเท่าที่ควร ซึ่งทักษะการฟัง ควรจะสอนเป็นทักษะแรก และควรสอนควบคู่ไปกับการสอนให้ผู้เรียนได้รู้จักกับเสียงต่าง ๆ ของภาษาอังกฤษ แม้กระนั้นทักษะการฟังยังถูกละเลยและไม่ได้ถูกให้ความสำคัญเท่าที่ควรจากนักวิชาการและนักวิจัย โดยถูกขนานนามว่า ทักษะการฟังเปรียบเสมือนทักษะแบบ Cinderella ในห้องเรียนภาษา กล่าวคือ ทักษะการฟังคือ ทักษะที่ถูกมองข้าม (Kök, 2017; Milliner & Dimoski, 2021)

Robin (2007) กล่าวสรุปแนวคิดเกี่ยวกับการฟังเพื่อความเข้าใจว่า เป็นการฟังที่คำนึงถึงปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น วัตถุประสงค์เฉพาะในการฟัง ความรู้ทางภาษา เช่น ลักษณะการออกเสียง การเน้นคำ การออกเสียงสูงต่ำ สำเนียง คำศัพท์ รูปแบบของภาษาที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ หรือตัวชี้แนะทางภาษา ประกอบกับความรู้ทั่วไปมาสัมพันธ์กันกับเสียง และเนื้อหาที่ได้ฟัง ตลอดจนสถานการณ์ในการพูด ลักษณะของผู้พูด และลักษณะของผู้ฟัง การใช้ความจำช่วงสั้น ๆ เก็บข้อความที่ได้ฟังแล้ว และมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่จะรับฟังใหม่เพื่อทำให้เกิดกระบวนการฝึกฝน การทำความเข้าใจ การตีความ การคาดหวัง การประเมินผล การตอบสนอง

จากแนวคิดและทฤษฎีการฟังเพื่อความเข้าใจที่กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า การฟังเพื่อความเข้าใจ เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ที่ผู้ฟังสารต้องทำความเข้าใจสารที่ได้รับ โดยต้องเลือกรับสาร และตอบกลับไปยังผู้พูด ซึ่งผู้ฟังต้องอาศัยกระบวนการแยกแยะเสียง สำเนียง ลักษณะของการออกเสียงหนักเบา เสียงสูงต่ำ ท่วงทำนองของการพูด หลักไวยากรณ์ ทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง รูปแบบของภาษาที่ผู้พูดใช้ ทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการเพื่อนำมาตีความหมายของสาร ที่ได้รับจากบริบท น้ำเสียง สีหน้า ท่าทางของผู้พูดประกอบเข้าด้วยกัน

รักษมน ยอดมิ่ง (2560) กล่าวว่า การสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษควรเริ่มต้นจากการที่ผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงของพยัญชนะและสระภาษาอังกฤษได้ ถึงแม้ว่าภาษาอังกฤษจะมีตัวอักษรเพียง 26 ตัว กระนั้น Likitrattanaporn (2014) กล่าวว่า ตัวอักษรในภาษาอังกฤษนั้นสามารถออกเสียงได้ถึง 42-44 เสียง ขึ้นอยู่กับคำและการออกเสียงภาษาอังกฤษ เช่น แบบเรียนการออกเสียงภาษาอังกฤษอเมริกัน มี 44 เสียง หรือออกเสียงภาษาอังกฤษแบบบริติช มี 42 เสียง ทำให้ผู้เรียนภาษาอังกฤษเกิดความสับสนและไม่สามารถออกเสียงคำศัพท์ในภาษาอังกฤษได้

ในผู้เรียนบางคนการแยกและผสมเสียงภาษาอังกฤษเป็นอุปสรรคต่อการเรียนภาษาอังกฤษในทุก ๆ ทักษะ (Sahatsathasana, 2017) ดังนั้นวิธีการเรียนการฟัง ผู้เรียนจำเป็นต้องมีการทำความเข้าใจว่า ตัวอักษรหนึ่งตัวในภาษาอังกฤษสามารถออกเสียงได้หลายเสียง Morley (2022) แนะนำว่าผู้สอนควรสอนการฟังภาษาอังกฤษในระดับล่างขึ้นบน (Bottom-up) คือการเรียนในระดับหน่วยเสียงของภาษาอังกฤษที่เล็กที่สุดแต่ละเสียง เรียนการนำเสียงแต่ละเสียงมาทำการผสมผสานกันเพื่อให้เกิดเป็นคำภาษาอังกฤษ และการฟังภาษาอังกฤษ เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจการฟังในระดับเสียงแต่ละเสียง หน่วยคำ คำ ไปจนกระทั่งบทฟังที่ยาวขึ้นเป็นเรื่องราวได้ ควรฝึกทักษะการฟังแบบบนลงข้างล่าง (Top-down) คือผู้ฟังจะทำความเข้าใจกับสิ่งที่ฟังโดยการนำเอาประสบการณ์ของผู้เรียนเข้ามาช่วยให้ ฟังเข้าใจเนื้อหาสาระของเรื่องราวที่ได้ยินมา กล่าวคือเป็นการเชื่อมโยงเสียงที่ได้ยินกับองค์ความรู้ ประสบการณ์ให้เกิดความเข้าใจ

ความสำคัญของการสอนออกเสียงภาษาอังกฤษ (English Pronunciation Instruction)

งานวิจัยหลายชิ้น (Derwing & Munro, 2022; Gilakjani & Ahmadi, 2011; Pourhosein, 2012; Sahatsathasana, 2017) กล่าวลักษณะเดียวกันว่า ปัญหาหลักของการสื่อสารภาษาอังกฤษ คือการที่ไม่สามารถแยกแยะเสียงที่เจ้าของภาษาพูดในลักษณะและความเร็วแบบปกติที่มีความเร็วไม่คงที่และรูปประโยคไม่สมบูรณ์ การที่จะสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีการออกเสียงที่ถูกต้องชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสื่อสารภาษาที่สองซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้การออกเสียงทุกชนิดให้มีความใกล้เคียงกับที่เจ้าของภาษาใช้ เพราะหากเสียงคลาดเคลื่อนไปอาจทำให้สื่อสารกันไม่ได้ หรือมีฉะนั้นอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ง่าย ตัวอย่างเช่น การที่ผู้เรียนคนไทยออกเสียงคำภาษาอังกฤษ think /θɪŋk/ เป็น sink /sɪŋk/ หรือ food /fuːd/ เป็น foot /fʊt/ เป็นต้น

โดยพจนานุกรม Hornby, Lea, Bradbery, & Oxford University Press (2020) ได้ให้ความหมายว่า การออกเสียง (Pronunciation) ว่าหมายถึง วิธีการที่ภาษาใดภาษาหนึ่งหรือคำใดคำหนึ่ง หรือเสียงใดเสียงหนึ่งถูกเปล่งออกมา กล่าวคือในการออกเสียงภาษาอังกฤษ (English Pronunciation) คือวิธีที่บุคคลเปล่งเสียงภาษาอังกฤษ คำภาษาอังกฤษ หรือเสียงที่เป็นภาษาอังกฤษออกมา โดย Kelly (2001) กล่าวว่าวิธีการที่บุคคลออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ตามหลักสัทศาสตร์นั้นแบ่งออกได้เป็น 2 เสียง คือเสียงสระและเสียงพยัญชนะได้ถูกต้อง ซึ่งเสียงสระในภาษาอังกฤษมีทั้งหมด 21 เสียง แบ่งออกเป็นเสียงเดี่ยว (Monophthongs) จำนวน 12 เสียง และเสียงประสม (Diphthongs) จำนวน 9 เสียง และเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษมีทั้งหมด 23 เสียง

จากการวิจัยของ Toonsiri & Adipattaranan (2020) ชี้ว่าเหตุผลหลักที่ทำให้เกิดการออกเสียงผิดพลาดหรือไม่ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษานั้นเกิดขึ้นจากการที่ผู้เรียนมักจะนำเอาลักษณะทางภาษาและเสียงที่ใกล้เคียงกันในภาษาของตนเองมาใช้แทนเสียงใหม่ ๆ ในภาษาที่สอง ทำให้เกิดการออกเสียงที่คลาดเคลื่อนจนกระทั่งเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร โดย Piaget (1971) ได้อ้างทฤษฎีการเรียนรู้ของมนุษย์ ที่กล่าวว่า มนุษย์มักจะเชื่อมโยงความรู้เดิมของตนเองกับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ โดยใช้ความรู้เดิมไปอธิบายหรือทำความเข้าใจความรู้ใหม่ ทฤษฎีนี้สามารถนำมาอธิบายการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของคนไทย เนื่องจากคนไทยเรียนภาษาอังกฤษโดยการแทนเสียงภาษาไทยเข้าไป

ในภาษาใหม่ที่เรียน ส่งผลกระทบต่อการสื่อสารอย่างมาก 2 ประการได้แก่ (1) คำพูดในภาษาที่สอง (ภาษาอังกฤษ) มีเสียงคลาดเคลื่อนไปจากเดิม ทำให้เจ้าของภาษาฟังไม่เข้าใจ (2) ความหมายของคำในภาษาที่สองแตกต่างไปจากเดิมทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือสื่อสารผิดพลาด เช่น การที่ผู้เรียนคนไทยมักจะแทนเสียง th /θ/, /ð/ ในภาษาอังกฤษด้วยเสียงภาษาไทยเสียงใดเสียงหนึ่งในกลุ่มนี้ได้แก่ “/d/, /t/, /s/” เช่น

ในคำว่า they คนไทยใช้เสียง /d/ แทน /ð/

ทำให้ออกเสียงเป็น day /dey/

ในคำว่า think คนไทยใช้เสียงเป็น /s/ แทน /θ/

ทำให้ออกเสียงเป็น sink /sɪŋk/

ในคำว่า thank คนไทยใช้เสียง /t/ แทน /θ/

ทำให้ออกเสียงเป็น tank /tæŋk/

ปัญหาการออกเสียงดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยคำอธิบายที่ชัดเจนร่วมกับการฟังเสียงที่ถูกต้องจากต้นแบบเจ้าของภาษาเพื่อให้เข้าใจความแตกต่างของเสียงในภาษาทั้งสอง ดังนั้นการให้คำอธิบายที่อิงหลักศาสตร์เบื้องต้นจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการออกเสียงได้ดีขึ้นเมื่อเทียบกับวิธีการสอนแบบฟังพูด (Audio-lingual method) ที่เพียงเน้นให้ผู้เรียนฝึกออกเสียงโดยให้ผู้เรียนฟังและออกเสียงซ้ำ ๆ โดยที่ผู้เรียนจะใช้เพียงวิธีการเลียนแบบเสียงเพียงอย่างเดียวโดยไม่ได้รับคำอธิบายความแตกต่างของเสียงที่มีปัญหา หรือเสียงที่ผู้เรียนไม่สามารถเลียนแบบให้เหมือนได้ ในผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ที่เริ่มเรียนภาษาที่สองอาจต้องใช้ความพยายามอย่างสูงและอาจต้องใช้เวลาในการฝึกนานกว่าจะออกเสียงได้ถูกต้อง อย่างไรก็ตามข้อดีของผู้เรียนระดับผู้ใหญ่สามารถทำความเข้าใจกับทฤษฎีที่มีเหตุและผลได้ง่าย เมื่อทราบหลักการจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างรวดเร็ว (Kelly, 2001) ดังนั้นจึงควรใช้หลักเบื้องต้นของศาสตร์ เช่น ด้านสรีรศาสตร์ (articulatory phonetics) ซึ่งหมายถึงศาสตร์ที่ว่าด้วยเรื่องเสียงของมนุษย์โดยเน้นตำแหน่งและลักษณะของการออกเสียงจากอวัยวะที่ใช้เปล่งเสียง หลักดังกล่าวสามารถใช้เป็นแนวทางในการอธิบายถึงความแตกต่างของเสียงพูด โดยเฉพาะเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนภาษาที่สอง และเป็นแนวทางให้แก่ผู้สอนในการช่วยแก้ไขปัญหาการออกเสียงได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีระบบมากขึ้น

หลักการสอนออกเสียงแบบโฟนิกส์สังเคราะห์

Jennifer (2018) อธิบายว่า โฟนิกส์สังเคราะห์ หรือในภาษาอังกฤษเรียกว่า Synthetic Phonics Instruction เป็นหลักการสอนออกเสียงตัวอักษรภาษาอังกฤษ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถฝึกอ่านภาษาอังกฤษได้ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น Cormack (2011) กล่าวว่าหลักการการสอนโฟนิกส์จึงได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะกับกลุ่มเด็กเล็กและกลุ่มผู้เริ่มต้นหัดเรียนภาษาอังกฤษ โฟนิกส์จึงกลายเป็นวิชาที่เกิดขึ้นมาใหม่ โดยคำว่า Phonics มาจากรากศัพท์ คือ คำว่า Phone แปลว่า เสียง และ -ics แปลว่า วิชา หรือความรู้ เมื่อนำมารวมกัน Phonics จึงมีความหมายว่า The Study of Sound วิชาที่มุ่งเน้น “การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษร” ซึ่งหลักการสอนแบบโฟนิกส์สังเคราะห์ให้ความสำคัญกับ เสียงของตัวอักษรแต่ละตัว (Letter Sound)

เนื่องจากเมื่อผู้ที่เริ่มต้นหัดอ่านภาษาอังกฤษ ได้รู้จักเสียงเหล่านั้นแล้ว พวกเขาจะสามารถผสมเสียงเพื่ออ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษใด ๆ ได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องท่องจำ

Roach (2009) กล่าวว่าในอดีตผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองนั้น เรียนภาษาอังกฤษจากการท่องจำศัพท์ หรือเรียกว่าหลักการสอนแบบทั้งคำ (Analytic Phonics) ทำให้ผู้เรียนจำตัวอักษรและจำเสียงของคำทั้งคำ โดยวิจัยหลายชิ้นเสนอว่าการเรียนแบบท่องจำโดยไม่เข้าใจที่มาที่ไปของเสียงหรือวิธีการออกเสียงคำนั้น ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ในการเรียนภาษาอังกฤษเมื่อจำไม่ได้ (Glazzard, 2017; Johnston, McGeown, & Watson, 2012).

Hepplewhite (2012) อธิบายว่า หลักการของโฟนิคส์สังเคราะห์ (Synthetic phonics) คือการสอนความรู้ของการถอดรหัสตัวอักษรว่าแต่ละตัวอักษรออกเสียงอย่างไร โดยประกอบด้วย 1. การถอดรหัสตัวอักษรด้วยการฟังเสียงว่าออกเสียงอย่างไร 2. จับคู่เสียงที่ได้ยินกับตัวอักษร และเริ่มสะกดคำ ด้วยการออกเสียงสะกดคำ 3. เมื่อได้ฟัง และแยกแยะเสียงแล้ว จึงทำการเรียนรู้วิธีการเขียนตัวอักษรในภาษาอังกฤษทั้ง 26 ตัว โดยเริ่มจากตัวพิมพ์เล็กก่อน แล้วตามด้วยตัวพิมพ์ใหญ่

นอกจากนี้ Dominic & Usha (2008) กล่าวว่าการสอนด้วยหลักการสอนแบบโฟนิคส์สังเคราะห์นั้น เริ่มจากผู้เรียนภาษาอังกฤษจะได้รับการสอนเสียงและตำแหน่งของการวางลิ้น การขยับปาก และกล้ามเนื้อต่าง ๆ ในการออกเสียงของแต่ละหน่วยเสียงย่อยให้ถูกต้องตามตำแหน่งที่มาของการเกิดเสียงในภาษาอังกฤษ หรือเรียกว่า การตระหนักหน่วยเสียงย่อย (Phonemic awareness) เมื่อผู้เรียนเกิดความคุ้นชิน และเชื่อมโยง ผสมเสียงกับตัวอักษรภาษาอังกฤษ ส่งผลให้สามารถถอดรหัสเสียง (Decode) ได้อย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตามวิธีการเรียนแบบโฟนิคส์สังเคราะห์จำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนและอวัยวะต่าง ๆ ภายในปาก เพื่อเปล่งเสียงอย่างสอดคล้อง ไล่เรียงทีละหน่วยเสียงย่อย ไปจนกระทั่งผู้เรียนเกิดกระบวนการเชื่อมโยงระหว่างเสียงกับตัวอักษรได้อย่างแท้จริง จนผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษได้โดยไม่ต้องท่องจำคำทั้งคำ กล่าวคือการเรียนโฟนิคส์ใช้เวลานานกว่าการเรียนแบบท่องจำทั้งคำศัพท์ แต่เป็นกระบวนการที่มีความคงทนและมีประสิทธิภาพในระยะยาว รวมถึงทำให้การออกเสียงมีความถูกต้องใกล้เคียงกับต้นแบบภาษาที่เรียน เมื่อผู้เรียนเข้าใจเสียง ผู้เรียนจะสามารถแยกและถอดรหัสเสียงของแต่ละตัวอักษร ส่งผลให้เกิดความเข้าใจเมื่อได้ยินเสียงเหล่านั้นในภาษาอังกฤษ จะทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษควบคู่กับการออกเสียงของตนเองได้ในที่สุด

วิธีการสอนแบบ Jolly Phonics

การสอนด้วยหลักการสอนโฟนิคส์สังเคราะห์ใช้เวลาค่อนข้างนาน เนื่องจากต้องสอนให้ผู้เรียนรู้จักเสียงทีละเสียง หากผู้สอนไม่มีวิธีการสอนที่สนุกและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน อาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนภาษาแก่ผู้เรียนได้ ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องหาวิธีการสอนที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน (Glazzard, 2017)

Jolly Phonics คือวิธีการสอนทักษะการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ โดยนำเอาหลักการสอนแบบโฟนิคส์สังเคราะห์เข้ามาเป็นแกน คือมีการเริ่มต้นสอนเสียงในภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับหน่วยเสียง (Limsukhawat et al, 2016) ด้วยวิธีการสอนแบบ Jolly Phonics ซึ่งถูกบรรจุใน

หลักสูตรการสอนการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาระดับอนุบาลจนถึง ประถมของประเทศเจ้าของภาษาอย่าง ประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา เนื่องจากการสอน เจ้าของภาษาวัยเด็กเล็ก วิธีการสอนที่ใช้เพียงการอธิบายเพียงอย่างเดียว อาจสร้างความเบื่อหน่าย ให้แก่ผู้เรียน Tafarki & Bensen (2019) กล่าวว่าจึงควรมีการนำวิธีการสอนแบบ Jolly Phonics ที่สนุก น่าติดตามและเหมาะกับผู้เรียน โดยในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผู้เรียน เปรียบเสมือนกับผู้เรียนวัยเด็กเจ้าของภาษาที่อยู่ในระดับเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้น Johnston, Watson, & Logan (2009) แนะนำว่าการสอนและสร้างสิ่งแวดล้อมที่สนุกสนานเป็นสิ่งที่ดีควรให้ ความสำคัญ และเริ่มเรียนการออกเสียงตัวอักษร (Letter sounds) และการประสมคำ (Blending) ก่อนที่จะเริ่มเรียนการอ่าน ทำให้อ่านออกเสียงเมื่อเจอกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษใหม่ ๆ โดยการสอน แบบ Jolly Phonics นั้นเป็นวิธีการสอนด้วยสื่อ ที่น่าสนใจ เช่น เพลงและนิทาน พร้อมกับทำทาง ประกอบเสียงโดยจะเรียนวันละ 1 เสียง และทุกๆ วัน ก่อนเริ่มเสียงใหม่จะมีการทบทวนเสียงที่เรียน มาแล้ว สอนเทคนิคการแยกแยะหรือจับเสียงในคำ จนกระทั่งสอนทักษะการอ่านด้วยการประสมคำ (Blending) ฝึกให้ผู้เรียนเขียนตัวอักษร และสอนคำที่ไม่ได้อ่านตามตัวอักษรที่ปรากฏ เช่น คำว่า to, he, she, we, me, be, was, all, are, เป็นต้น

Lloyd (2010) กล่าวว่าลักษณะของวิธีการสอน Jolly Phonics เป็นการสอนเสียง หน่วยย่อย (Phoneme) ที่เกิดจากตัวอักษร (Letter sounds) ในภาษาอังกฤษมีอักษร 26 ตัวอักษร A-Z (Letters) แต่ใน Jolly Phonics มีเสียงหน่วย Phoneme ถึง 42-44 เสียง ผู้เรียนจะได้รู้จัก เสียงหน่วยย่อย ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถถอดรหัสภาษาอังกฤษได้ โดยผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะ การแยกหน่วยย่อยและทักษะผสมเสียง แบ่งเป็น 5 ทักษะย่อยได้แก่

1. การเรียนรู้เสียงของตัวอักษร ในบทความนี้อ้างอิงเสียง 42 เสียง (Jolly Learning, 2022) ตัวอักษรเหล่านี้ เกิดจาก อักษรเดี่ยว Single letter sounds และ อักษรคู่ Digraphs โดยแต่ละตัวจะมีการออกเสียงไม่เหมือนกัน เช่น ในกลุ่มที่ 1 (จากทั้งหมด 7 กลุ่ม)

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ /s/ /a/ /t/ /i/ /p/ /n/

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ /ck/ /e/ /h/ /r/ /m/ /d/

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ /g/ /o/ /u/ /l/ /f/ /b/

กลุ่มที่ 4 ได้แก่ /ai/ /j/ /oa/ /ie/ /ee/ /or/

กลุ่มที่ 5 ได้แก่ /z/ /w/ /ng/ /v/ /oo/ /oo/

กลุ่มที่ 6 ได้แก่ /y/ /x/ /ch/ /sh/ /th/ /th/

กลุ่มที่ 7 ได้แก่ /qu/ /ou/ /oi/ /ue/ /er/ /ar/

คำที่ออกเสียงไม่เหมือนกับตัวสะกด (Tricky words) ได้แก่ he, she, we, me, be, was, all, are, my, day, you, her

โดยจะสังเกตได้ว่าสื่อการสอน Jolly Phonics แบ่งเสียงเป็นกลุ่ม ๆ จากโดยเริ่มจากเสียงที่ ออกง่ายไปยาก ไม่เรียงตามตัวอักษร A-Z ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกรว่าการเรียนออกเสียงและจดจำเสียงเป็น เรื่องยาก หลังจากทีสอนครบ 42-44 เสียงแล้วก็จะเริ่มสอนเสียงกลุ่มที่ 8 คือ เสียงสระที่ออกเสียง เหมือนกัน แต่เขียนไม่เหมือนกัน (Alternative vowel spellings) เช่น สระเสียงยาว อาจจะสะกดได้ หลายแบบ อาจจะมีตัวอักษรที่สะกดเป็นเสียงสระตั้งแต่สองเสียงขึ้นไป ยกตัวอย่างเช่น beach สังเกต

ว่าสระเสียงยาวในคำว่าชายหาด สะกดด้วยตัวอักษรสองตัว แต่ในขณะเดียวกัน คำว่า เขาผู้ชาย he ออกเสียงสระยาวเสียงเดียวกัน แต่กลับสะกดด้วย ตัวอักษรเพียงตัวเดียว เป็นต้น

2. การฝึกเขียนตัวอักษร (Letter formation) หลังจากทีเ่แนะนำเสียงอักษรแล้ว ก็ะสอนวิธีเขียน ด้วยการใช่วิธีการสอนแบบพหุสัมผัส (multi-sensory methods) คือ การสอนแบบให้ใช้ประสาทสัมผัสตั้งแต่สองอย่างขึ้นไป เช่น การมองเห็นร่วมกับการได้ยิน โดยผู้สอนจำเป็นต้องเลือกให้เหมาะสมกับผู้เรียนในห้องเรียนภาษาของตนเอง โดยในวิธีการสอนแบบ Jolly phonics เมื่อผู้เรียนได้ทำการเรียนรู้เสียงแล้ว ต่อมาผู้เรียนจะได้เห็นตัวอักษรจากรูปภาพ ผู้สอนอาจจะใช้สื่อการสอนเช่น นำกระดุมมาวางเรียงกันให้เหมือนกับตัวอักษร S หรือ ผู้สอนอาจจะเล่าเรื่อง Snake แล้วให้ผู้เรียนดูภาพประกอบว่า ตัวอักษร S เหมือนกับ งู เวลาเห็นตัวอักษร S ก็ะออกเสียงเหมือนงูขู่เป็นภาษาอังกฤษเสียง /s/ จากนั้นผู้สอนจะให้ผู้เรียนจินตนาการโดยใช้นิ้วมือเขียนตัวอักษร S ในอากาศ ในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะให้ความสำคัญเรื่องการเขียนตัวอักษรที่ถูกต้องวิธี ซึ่งมีความสำคัญมากเนื่องจากเมื่อผู้เรียนเขียนผิดวิธีตั้งแต่แรกจะเกิดความเคยชินและเขียนตัวอักษรแบบผิด ๆ การแก้ไขจะใช้เวลานาน (Jolly Learning, 2022)

3. การสอนทักษะการอ่านด้วยการประสมคำ (Blending) ผู้เรียนจะได้ฝึกการประสมคำ โดยการประสมเสียง เสียงหน่วยย่อย ตามหลักโฟนิคส์สังเคราะห์เท่านั้นเมื่อผู้เรียนรู้จักเสียงหน่วยย่อย 2 - 3 เสียงโดยเริ่มจากกลุ่มที่ 1 จากนั้นก็จะทำการสอนการประสมคำ (Blending) ซึ่งสำคัญมาก โดยประสมคำคือ การเอาเสียงหน่วยย่อยมาประสมเข้ากัน โดยการพูดให้ไวขึ้น ไวขึ้น จนได้เป็นคำเช่น หลังจากทีเ่แนะนำเสียง /s/, /a/, /t/ ผู้เรียนจะอ่านคำในภาษาอังกฤษได้ถึง 3 คำได้แก่ as, at, sat (Jolly Learning, 2022)

4. สอนเทคนิคการแยกแยะเสียงในคำ (Identifying the sounds in words) การเรียนแบบโฟนิคส์สังเคราะห์ จะต้องรู้จักเสียงและเชื่อมโยงเข้ากับตัวอักษร ในขณะที่ผู้เรียนได้ทำความรู้จักกับอักษรและเสียง ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการฟังแบบล่างขึ้นบน (Bottom-up) ที่ต้องอาศัยความสามารถในการได้ยินเสียงในระดับหน่วยเสียง รู้จักและเข้าใจเสียงอักษร ทำให้พัฒนาทักษะการสะกดคำ แม้แต่ในคำที่ไม่เคยเรียนมาก่อนโดยไม่ต้องท่องจำ เช่น เมื่อผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเขียนคำว่า mat /แมท/ โดยการให้ดูรูปภาพ หรือ พูดออกเสียง ไม่ให้เห็นคำอ่าน ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการได้ยินเสียงหน่วยย่อยในคำว่า mat ซึ่งก็คือ /อิม-อะ-ที/ แมท และเมื่อแยกเสียงในคำได้ ก็เขียนอักษรที่เป็นตัวแทนเสียงนั้นออกมา คือ mat (Jolly Learning, 2022)

ขั้นตอนของการสอนออกเสียงด้วยหลักการสอนแบบโฟนิคส์สังเคราะห์ มีขั้นตอนดังนี้ อันดับแรกสอนให้แยกแยะเสียงในคำพูด และจับเสียงหน่วยย่อยในคำให้ได้ก่อน จากนั้นเขียนอักษรที่เป็นตัวแทนเสียงนั้น ๆ โดยให้ผู้เรียนฟังเสียงในอักษรต้นก่อน จากนั้นฟังเสียงตัวสะกด แล้วสุดท้ายฟังเสียงสระที่อยู่ตรงกลาง และจะฝึกทักษะนี้กับคำที่ ไม่ซับซ้อนก่อน เช่น สะกดเสียงพยัญชนะ+เสียงสระ+เสียงพยัญชนะ (CVC words) เช่นในคำว่า /b/ /a/ /t/ = bat /เบอะ-อะ-ที/ แมท. (Jolly Learning, 2022)

5. คำศัพท์ที่อยู่นอกเหนือหลักการผสมเสียงทั่วไป (Tricky words) เนื่องจากคำในภาษาอังกฤษมีการสะกดตัวอักษรแต่หลายคำก็ไม่ได้ออกเสียงตรงตามตัวที่สะกด ถือเป็นความท้าทายและอาจส่งผลถึงความอยากเรียนภาษาอังกฤษด้วย เพราะผู้เรียนจะเกิดความสับสนและมองว่าภาษาอังกฤษยาก ดังนั้นผู้สอนที่สอนด้วยโฟนิกส์สังเคราะห์จำเป็นต้องมีการบอกให้ผู้เรียนทราบถึง Tricky words หรือคำที่ไม่สามารถออกเสียงได้ตามกฎเกณฑ์ของโฟนิกส์สังเคราะห์ที่ได้ และจะทำการแนะนำให้ผู้เรียนได้รู้จักกับคำเหล่านั้นเมื่อผู้เรียนมีความคุ้นชิน เข้าใจ สามารถแยกแยะเสียงและสะกดคำได้ ผู้สอนจึงจะทำการแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักกับคำที่ไม่สามารถออกเสียงได้ตามกฎเกณฑ์ของโฟนิกส์สังเคราะห์ได้ (Tricky words) จะได้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ตามลำดับง่ายไปหายาก (Jolly Learning, 2022)

จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถกล่าวได้ว่า โฟนิกส์สังเคราะห์ (Synthetic Phonics) เป็นหลักการสอนการออกเสียงที่ให้ความสำคัญกับการอธิบายจุดกำเนิดของเสียง ตำแหน่งที่เกิดเสียง ลักษณะและวิธีการในการออกเสียง ตั้งแต่ระดับหน่วยเสียงที่เล็กที่สุดเป็นลำดับ เริ่มต้นแนะนำเสียงแต่ละเสียงในภาษาอังกฤษเป็นกลุ่ม ไม่เรียงตามตัวอักษร (A-Z) อย่างไรก็ตาม Jolly phonics เป็นวิธีการสอนโดยนำเอาหลักการสอนแบบโฟนิกส์สังเคราะห์มาบูรณาการร่วมกับสื่อการสอนที่หลากหลาย โดยใช้วิธีการพหุสัมผัส (Multi-sensory) ใช้ประสาทสัมผัสตั้งแต่สองชนิดเพื่อทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างหลากหลาย สนุกสนาน โดยสอนออกเสียงควบคู่กับการเห็นภาพ ได้ยิน เพลงประกอบท่าทาง ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจการออกเสียงได้พร้อม ๆ กับจดจำตัวอักษรของเสียงดังกล่าวได้อย่างรวดเร็วผ่านท่วงทำนองและเนื้อเพลงที่คล้องจองและผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการฟังและการออกเสียงไปพร้อม ๆ กันในบรรยากาศที่สนุกสนาน ผ่อนคลาย

แนวทางการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษด้วยหลักการสอนอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์สังเคราะห์โดยใช้วิธีการสอนแบบ Jolly Phonics

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเริ่มต้นจากทักษะการฟัง ด้วยการที่ผู้เรียนภาษามีความรู้เรื่องเสียงในภาษาอังกฤษ โดยรู้ว่าเสียงแต่ละเสียงออกได้โดยใช้ส่วนใดของอวัยวะ เมื่อมีความสามารถในการบอกว่าเสียงของแต่ละคำในภาษาอังกฤษเกิดขึ้นได้อย่างไร ก็จะทำให้มีพัฒนาการทางด้านการฟังในระดับหน่วยเสียง และสามารถเชื่อมโยงเสียง แยกแยะเสียง รวมไปถึงเข้าใจลักษณะของเสียงที่ได้ยินไปจนกระทั่งสามารถฟังเสียงที่ได้ยิน เข้าใจตีความหมายและสื่อสารได้ เนื่องจากวิธีการสอนแบบ Jolly Phonics เป็นวิธีการสอนเจ้าของภาษาในประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ซึ่งใช้สอนนักเรียนชาวอังกฤษหรืออเมริกันตั้งแต่ระดับอนุบาลให้เริ่มหัดอ่านภาษาอังกฤษที่ถือว่านักเรียนเจ้าของภาษาเหล่านี้มีพื้นฐานการฟังและการออกเสียงอยู่แล้ว ทำให้ผู้เรียนระดับนี้ฝึกฝนการเรียนรู้ลักษณะนี้ได้ง่ายและรวดเร็ว ในทางกลับกันผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือเป็นภาษาที่สอง โดยเฉพาะผู้เริ่มเรียนที่เป็นระดับอุดมศึกษาหรือผู้ใหญ่ บางคนอาจจะมีพื้นฐานการเขียนตัวอักษรภาษาอังกฤษมาแล้ว หากแต่ยังไม่มีความสามารถในการฟังเพื่อแยกแยะเสียงหรือออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างแม่นยำ เหล่านี้หากนำวิธีการสอนแบบ Jolly Phonics มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับระดับผู้เรียนจะเป็นประโยชน์มาก เนื่องจาก Kirsten (2009) ได้ทำการวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียนภาษาระดับผู้ใหญ่ไว้ว่า ผู้ใหญ่ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็น

ภาษาต่างประเทศหรือเป็นภาษาที่สองนั้นส่วนใหญ่มีเป้าหมายในการเรียนอย่างแน่นและชัดเจน เช่น เรียนเพื่อต่อยอดการทำงาน เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปสอนลูกของตนเอง เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบธุรกิจ เพื่อเรียนต่อต่างประเทศ หรือเพื่อที่จะได้เป็นผู้ใช้ภาษาอย่างเชี่ยวชาญ เป็นต้น เป้าหมายเหล่านี้ส่งผลให้ผู้ใหญ่มีแรงจูงใจและสามารถจดจ่อสมาธิในการเรียนภาษาได้ดีกว่าผู้เรียนที่เป็นเด็ก ดังนั้นในการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ สามารถนำเอาหลักการสอนการอ่านออกเสียงแบบโฟนิกส์สังเคราะห์เข้ามาเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการพัฒนาทักษะการฟังและการออกเสียง โดยมีแนวทางในการจัดการสอนด้วยวิธีการสอน Jolly Phonics ดังนี้

1. ผู้สอนควรได้รับการฝึกอบรมวิธีการสอนแบบโฟนิกส์สังเคราะห์และแนวการสอนโดยวิธีการสอน Jolly Phonics อย่างลึกซึ้งและมีการเรียนออกเสียงภาษาอังกฤษให้ถูกต้องก่อน
2. มีการใช้สื่อการสอนออกเสียง Jolly Phonics ที่หลากหลาย น่าสนใจ และอยู่ใกล้ตัวผู้เรียน เช่น เพลง รูปภาพ ท่าทางประกอบ นิทาน เป็นต้น เพื่อสร้างแรงจูงใจและเป็นตัวอย่างการออกเสียงจากต้นแบบของภาษานั้น ๆ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา
3. มีการสอนเสียงที่เป็นปัญหาในผู้เรียนชาวไทยและผู้สอนควรทำการทดสอบการออกเสียงของผู้เรียน วิเคราะห์เสียงที่มีปัญหามากที่สุด และเลือกประยุกต์ใช้สื่อการสอนที่ผู้เรียนสนใจและเหมาะกับระดับภาษาของผู้เรียนมากที่สุด เช่น คลิปภาษาอังกฤษสั้น ๆ คลิปการออกเสียง Jolly Phonics ใน Youtube เป็นต้น

บทสรุป

ในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน จำเป็นต้องเริ่มเรียนจากทักษะการฟัง คือสามารถแยกแยะเสียงในภาษาอังกฤษได้ ประกอบกับการออกเสียงในภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องในระดับหน่วยเสียงไปจนระดับหน่วยคำ หากไม่สามารถฟังแยกแยะเสียงจะทำให้ไม่เข้าใจ ในขณะเดียวกันหากออกเสียงเพี้ยนและคลาดเคลื่อนไปย่อมส่งผลให้ผู้ฟังไม่เข้าใจ ดังนั้นการพัฒนาทักษะการฟังและการออกเสียงภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นมากต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นสิ่งที่ผู้สอนจำเป็นต้องตระหนักเป็นอย่างมาก การสอนแบบเดิมคือสอนให้ผู้เรียนท่องจำและเลียนเสียงตามซ้ำ ๆ อาจจะไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้สอนควรลองเปิดใจและนำเอาวิธีการสอนที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อทักษะการฟังและการออกเสียงไปใช้ในบทความนี้ได้แนะนำหลักการสอนด้วยโฟนิกส์สังเคราะห์โดยใช้วิธีการสอน Jolly Phonics ที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกการเรียนรู้เสียงของตัวอักษรทั้งฟังและออกเสียงตั้งแต่ระดับหน่วยเสียง ฝึกเขียนตัวอักษรฝึกประสมคำโดยการออกเสียง และฝึกการฟังเพื่อแยกแยะเสียงในคำพูด และสุดท้ายคือสอนการอ่านออกเสียงคำในภาษาอังกฤษที่อยู่นอกเหนือหลักการผสมเสียงทั่วไป ด้วยวิธีการสอนแบบ Jolly Phonics ผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะการฟังและออกเสียงภาษาอังกฤษแบบไม่ต้องท่องจำ ผ่านเพลง นิทาน และแบบฝึกหัดที่หลากหลายไม่น่าเบื่อ โดยในระดับผู้ใหญ่ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองนั้นเป็นผู้เรียนที่มีเป้าหมายในการเรียนที่ชัดเจน การเรียนเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายและสร้างความมั่นใจในการออกเสียงภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตามการเรียนรู้ลักษณะนี้ควรเกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมที่

ไม่กดดันและเป็นพื้นที่ปลอดภัย ทำให้การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ดำเนินไปโดยปราศจากความกลัวในการออกเสียงภาษาอังกฤษ

เอกสารอ้างอิง

- กานต์ธีรา ภูริวิกรัย. (2564). **อุตสาหกรรม ‘ไอโอ’: ภัยคุกคามประชาธิปไตยในศตวรรษที่ 21**.
[Online] Available at: <https://www.the101.world/cyber-troop-2020/>
(8 August 2022)
- ชายุดา จันทะปิตตา. (2556). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนบัวหลวงวิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์.
**Veridian E-Journal Graduate School, Silpakorn University ฉบับมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์**. (6)2: 197-211.
- ธีรวัฒน์ ต้นทนิส. (2556). **ปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาสหวิทยาการชั้นปีที่ 3.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**. ในการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ครั้งที่ 51. 5-7 กุมภาพันธ์ 2556. (170-177). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รักษมน ยอดมิ่ง. (2560). การสอนออกเสียงภาษาอังกฤษของครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาใน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับ
ภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ**. 10(1): 1216-1226.
- อรชนิดา หวานคง. (2559). English Teaching in the 21st Century. **Journal of
Yanasangvorn Research Institute Mahamakut Buddhist University**.
7(2): 303-314. Retrieved from [https://so04.tci-](https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yri/article/view/184935)
[thaijo.org/index.php/yri/article/view/184935](https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yri/article/view/184935)
- ASEAN Secretariat. (2021). **ASEAN Annual Report 2020-2021 – We care,
We Prepare, We Prosper Jakarta, ASEAN Secretariat, July 2021**.
Jakarta: ASEAN Secretariat.
- Bigelow, M. & Schwarz, R. L. (2010). **Adult English Language Learners with Limited
Literacy**. Washington, DC: National Institute for Literacy.
- Cormack, P. (2011). Reading pedagogy, "Evidence" and education policy: Learning
from history?. **The Australian Educational Researcher**. 38: 133-148.
DOI:10.1007/s13384-011-0020-1.
- Derwing, T. & Munro, M. (2022). **Pronunciation Learning and Teaching**.
DOI:10.4324/9781003022497-14.
- Dominic, W. & Usha, G. (2008). Synthetic phonics and the teaching of
reading. **British Educational Research Journal**. 34(6): 691-710,
DOI: [10.1080/01411920802268912](https://doi.org/10.1080/01411920802268912)

- Eyring, J. L. (2014). Adult ESL Education in the US. **The CATESOL Journal**. 26(1): 120-149. http://www.catesoljournal.org/wp-content/uploads/2014/10/CJ26_eyring.pdf
- Gilakjani, A. P., & Ahmadi, M. R. (2011). Why is pronunciation so difficult to learn? **Canadian Center of Science and Education Journal**. 4(3): 74-83. <https://doi:10.5539/elt.v4n3p74>.
- Glazzard, J. (2017). Assessing reading development through systematic synthetic phonics. **English in Education**. 51(1): 44-57. DOI:[10.1111/17548845.2017.11912590](https://doi.org/10.1111/17548845.2017.11912590)
- Hepplewhite, D. (2012). **The English Alphabetic Phonics**. [Online], Available: http://www.phonicsinternational.com/Training_illustrated_The%20English%20Alphabetic%20Code.pdf. (2022, 3 July).
- Hinkel, E. (2011). **Handbook of Research in Second language teaching and learning 1st Ed**. New York: Routledge.
- Hornby, A. S., Lea, D., Bradbery, J., & Oxford University Press. (2020). **Oxford advanced learner's dictionary of current English**. Oxford University Press
- Jennifer, B. (2018). Systematic synthetic phonics. **Fivefromfive Research Brief2**. [Online], Available: <https://fivefromfive.com.au/wp-content/uploads/2018/07/rb2.pdf>. (2022, 5 March)
- Johnston, R. S., McGeown, S., & Watson, J. E. (2012). Long-term effects of synthetic versus analytic phonics teaching on the reading and spelling ability of 10 year old boys and girls. **Reading and Writing**. 25(6): 1365-1384.
- Johnston, R. S., Watson, J. E., & Logan, S. (2009). Enhancing word reading, spelling and reading comprehension skills with synthetic phonics teaching: Studies in Scotland and England. In **Contemporary perspectives on reading and spelling**. 233-250. Routledge.
- Jolly Learning. (2022). **Hear the Letter Sounds!** [Online], Available: <https://www.jollylearning.co.uk/resource-bank/learn-the-letter-sounds/> (2022, 20 January).
- Kelly, G. (2001). **How to teach pronunciation**. (J. Harmer, Ed.). Pearson Education Limited.
- Kirsten, S. (2009). Teaching Pronunciation to Adult English Language Learners. **CAELA Network Brief**. [Online], Available: <https://www.camdencountylibrary.org/sites/default/files/files/TeachingPronunciation%20-%20CAL%20pdf.pdf>. (2022, 20 January).
-

- Kök, I. (2017). Relationship between Listening Comprehension Strategy Use and Listening Comprehension Proficiency. **International Journal of Listening**. 32: 1-17. DOI:10.1080/10904018.2016.1276457.
- Likitrattanaporn, W. (2014). Teaching Phonological Accuracy and Communicative Fluency at Thai Secondary Schools. **English Language Teaching**. 7(2): 1-10.
- Limsukhawat, S., Kaewyoun, S., Wongwatkit, C., & Wongta, J. (2016). A development of augmented reality-supported mobile game application based on jolly phonics approach to enhancing English phonics learning performance of ESL learners. In **Proceedings of the 24th International Conference on Computers in Education**. India: Asia-Pacific Society for Computers in Education.
- Lloyd, S. (2010). **The Phonics Handbook**. England: Jolly Learning Ltd.
- Milliner, B. & Dimoski, B. (2021). The effects of a metacognitive intervention on lower- proficiency EFL learners' listening comprehension and listening self-efficacy. **Language Teaching Research**. DOI:10.1177/13621688211004646.
- Morley, C. (2022). **Listening: Top down and bottom up**. [online] Available at: <<https://www.teachingenglish.org.uk/article/listening-top-down-and-bottom>> (2022, March 25).
- Piaget, J. (1971). The theory of stages in cognitive development. In D. R. Green, M. P. Ford, & G. B. Flamer. **Measurement and Piaget**. McGraw-Hill.
- Pinyonattthagarn, D. (2016). **ASEAN Community and Thailand's Need for English Proficiency for Better Job Opportunities**. ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ Rajabhat University National and International Research and Academic Conference (RUNIRAC IV). ครั้งที่ 4. 22-24 พฤศจิกายน 2559. (32-40). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Pourhosein, G. A. (2012). The Significance of Pronunciation in English Language Teaching. **English Language Teaching** (5). DOI:10.5539/elt.v5n4p96.
- Roach, P. (2009). **English Phonetics and Phonology: A Practical Course**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Robin, R. (2007). Learner-based listening and technological authenticity. **Language Learning & Technology**. 11(1):109-115.
- Sahatsathatsan, S. (2017). Pronunciation Problems of Thai Students Learning English Phonetics: A Case Study at Kalasin University. **Journal of Education, Mahasarakham University**. (11)4: 67-84.
-

- Tafarki, M. A., & Bensen, B. H. (2019). Synthetic Phonics: An Evaluation of Pilot Training for Jolly Phonics Instructors in Nigeria. **Journal of Research in Applied Linguistics**. (Proceedings of the 6th International Conference on Applied Linguistics Issues (ALI 2019). 10th. 19-20 July 2019. (1147-1162). Saint Petersburg: Russia.
- Toonsiri, R., & Adipattaranan, N. (2020). Using Phonics Method to Promote English Pronunciation Ability and Vocabulary Knowledge Among Mathayom Suksa 1 Students: การใช้วิธีสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษและความรู้คำศัพท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. **Journal of Education Naresuan University**. 22(4): 185–198. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/104766
- Vandergrift, L. (2016). **Listening: theory and practice in modern foreign language competence**. LLAS Centre for Languages, Linguistics and Area Studies, University of Southampton. <https://www.llas.ac.uk//resources/gpg/67>
- Ziane, R. (2011). **The Role of Listening Comprehension in Improving EFL Learners' Speaking Skill. Case Study: Second Year Students (LMD) at Biskra University**. Master's Dissertation, Ministry of Higher Education and Scientific Research, Faculty of letters and Foreign Languages, English Devision, University of Biskra. Algeria.